

МАСА 1000 ЗЕРЕН ГІБРИДНИХ ПОПУЛЯЦІЙ F 6 ПШЕНИЦІ ЯРОЇ ТВЕРДОЇ В УМОВАХ УМАНСЬКОГО НУС

Новак Ж.М., канд. с.-г. н., доцент

Ненька О.В., канд. с.-г. н.

Кобець Я.С., студент 13 м-а групи

Уманський національний університет садівництва

Серед усіх культивованих видів пшениці, *Triticum aestivum* і *Triticum durum* є найбільш важливі у світі. Тверда пшениця займає близько 8-10% всіх посівних площ під пшеницею. Проте саме *Triticum durum*, тверда пшениця є сировиною для високоякісної макаронної продукції, булгура, круп, пластівців [1].

Ми аналізували шість гібридних популяцій F6 пшениці твердої ярої селекції Уманського національного університету садівництва та порівнювали їх зі стандартом сортом Спадщина.

Маса тисячі зерен сорту Спадщина у 2021 році складала 50,0 г, у аналізованих гібридних популяцій F6 вона була істотно меншою та коливалась від 42,4 до 43,7 г (таблиця 1).

1. Маса 1000 зерен гібридних популяцій F 6 пшениці твердої

Біотип	2021р.		2022р.		2023р.		Середнє	
	г	±*	г	±*	г	±*	г	±*
Спадщина	50,0		51,5		45,0		48,8	
254/23	42,4	-7,6	52,8	1,3	48,1	3,1	47,8	-1,1
255/23	43,1	-6,9	52,9	1,4	44,4	-0,6	46,8	-2,0
256/23	43,6	-6,4	49,4	-2,1	47,0	2	46,7	-2,2
257/23	43,7	-6,3	52	0,5	38,5	-6,5	44,7	-4,1
261/23	46,1	-3,9	48,3	-3,2	37,5	-7,5	44,0	-4,9
262/23	46,2	-3,8	49,2	-2,3	44,6	-0,4	46,7	-2,2
НІР 0,95	1,8		2,0		1,7			

Примітка: ±* - відхилення відносно стандарту

У 2022 році за показника стандарту 51,5 г, у селекційного матеріалу вони досить різнилися. У межах стандарту був показник популяції 257/23. Біотиби 256/23, 261/23 та 262/23 мали істотно меншу масу 1000 зерен, ніж сорт Спадщина. Проте біотиби 254/23 та 255/23 мали хоч і більший показник, проте ця різниця не була достовірною.

У 2023 році показник сорту Спадщина складав 45,0 г. Істотно вищою маса 1000 зерен була у популяції 254/23 та 256/23, проте істотно меншою - у селекційних номерів 257/23 та 261/23. Показники селекційних номерів 255/23 та 262/23 несуттєво відрізнялись від стандарту.

У середньому за три роки маса 1000 зерен сорту Спадщина складала 48,8 г, а гібридних популяцій 44,0 – 47,8 г. При цьому на 4,1 і 4,9 г були меншими

показники біотипів 257/23 та 261/23. Меншими на 2,0 - 2,2 г - у зразків 255/23, 256/23 та 262/23. Один сортозразок, 254/23, мав показник на рівні 47,8 г, що поступалося стандарту на 1,1 г.

Отже, маса 1000 зерен гібридних популяцій складала 44,0 — 47,8 г поступаючись стандарту на 1,1 — 4,9 г

Список використаної літератури

1. Демидов О., Гудзенко В., Хоменко С., Сіроштан А., Кавунець В., Федоренко М., Пшениця виду Durum. “The Ukrainian Farmer”, січень 2017 року. Доступно з: <https://agrotimes.ua/article/pshenicya-vidu-durum/>